

POSTANOWIENIE

Dnia 24 lipca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Joanna Lemańska (przewodniczący)

SSN Grzegorz Pastuszko (sprawozdawca)

SSN Paweł Wojciechowski

w sprawie z protestu H. K.

przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych

w dniu 24 lipca 2025 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

Grzegorz Pastuszko Joanna Lemańska Paweł Wojciechowski

UZASADNIENIE

W dniu 3 lipca 2025 r. do Sądu Najwyższego wpłynął sporządzony przez H. K. (dalej: „wnoszącą protest”) protest wyborczy przeciwko ważności wyborów Prezydenta RP przeprowadzonych w dniu 1 czerwca 2025 r.

Wnosząca protest jako adres zamieszkania podała adres w Kanadzie. Do protestu nie dołączyła zawiadomienia o ustanowieniu swojego pełnomocnika zamieszkałego w kraju względnie pełnomocnika do doręczeń zamieszkałego w kraju.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 129 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. 1997, nr 78, poz. 483 ze zm.) wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia

do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej na zasadach określonych w ustawie.

Zasady i tryb przeprowadzania wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej oraz warunki ważności tych wyborów określa ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. 2025, poz. 365, dalej: „k.wyb.”).

Zgodnie z art. 321 § 1 k.wyb. protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego nie później niż w ciągu 14 dni od dnia podania wyników wyborów do publicznej wiadomości przez Państwową Komisję Wyborczą. Nadanie w tym terminie protestu w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe jest równoznaczne z wniesieniem go do Sądu Najwyższego.

Z kolei według art. 321 § 2 k.wyb. w odniesieniu do wyborcy przebywającego za granicą lub na polskim statku morskim wymogi wymienione w § 1 uważa się za spełnione, jeżeli protest został złożony odpowiednio właściwemu terytorialnie konsulowi lub kapitanowi statku. Wyborca obowiązany jest dołączyć do protestu zawiadomienie o ustanowieniu swojego pełnomocnika zamieszkałego w kraju lub pełnomocnika do doręczeń zamieszkałego w kraju, pod rygorem pozostawienia protestu bez biegu.

Państwowa Komisja Wyborcza wyniki wyborów podała do publicznej wiadomości w dniu 2 czerwca 2025 r., w związku z czym ostateczny termin do wniesienia protestu wyborczego upłynął w dniu 16 czerwca 2025 r. W konsekwencji protest przeciwko wyborowi Prezydenta RP przesłany do Sądu Najwyższego lub złożony konsulowi po tej dacie nie spełnia warunków ustawowych i musi zostać uznany za złożony po terminie.

Przekładając powyższe na realia niniejszej sprawy, Sąd Najwyższy zauważa, że wnosząca protest nadała list zawierający protest na adres Sądu Najwyższego, ale uczyniła to w Kanadzie (oznaczenie znaczka pocztowego), przy wykorzystaniu poczty kanadyjskiej. Tym samym zrezygnowała z dopuszczalnego trybu jego wniesienia dla osób przebywających za granicą i spowodowała, że w świetle wskazanych przepisów zaistniała konieczność uznania, iż przedmiotowy protest wyborczy został wniesiony z dniem jego wpłynięcia do Sądu

Najwyższego, a więc 3 lipca 2025 r. Tak wniesiony protest nie spełnia warunków określonych w art. 321 k.wyb. jako protest wniesiony po wymaganym terminie i wobec obowiązywania art. 322 § 1 k.wyb. musi zostać pozostawiony bez dalszego biegu.

Na marginesie Sąd Najwyższy wskazuje, że uchwałą z 1 lipca 2025 r., I NSW 9779/25, stwierdził ważność wyboru K. N. na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, dokonanego 1 czerwca 2025 r. Uchwała ta, wydana na podstawie art. 129 ust. 1 Konstytucji RP oraz art. 324 § 1 k.wyb., zakończyła procedurę rozstrzygania o ważności wyboru Prezydenta RP.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 322 § 1 k.wyb. w zw. z art. 321 § 1 i 2 k.wyb. orzekł jak w sentencji.

Grzegorz Pastuszko Joanna Lemańska Paweł Wojciechowski

[D.Z.]

[a.ł.]